

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 2Nt/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010342
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621010342.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom Mgr. Jurajom Lukáčom na verejnom zasadnutí dňa 29. 11. 2021 v Liptovskom Mikuláši takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku a § 74 ods. 1 Tr. zákona súd m e n í na ústavné ambulantné ochranné psychiatrické liečenie, ktoré bolo J. F., nar. XX. X. XXXX v Č., trvale bytom Mesto S. F., uložené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/95/2019 zo dňa 28. 10. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3Nt/33/2020 zo dňa 9. 9. 2020.

odôvodnenie:

Písomným podaním doručeným súdu dňa 9. 9. 2021 navrhovateľka J.. N. J. navrhla zmeniť u J. F., nar. XX. X. XXXX, ochrannú psychiatrickú liečbu z ambulantnej formy na ústavnú. Návrh odôvodnila tým, že menovaný má nariadený výkon ambulantného psychiatrického ochranného liečenia zo dňa 11. 3. 2021 pod sp. zn. 3T/95/2019. Menovaný bol dňa 8. 4. 2021 preložený z Psychiatrickej liečebne Sučany do Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia Smrečany. Podľa objektívnych údajov dňa 10. 4. 2021 prišiel ku deťom v Smrečanoch, ktoré sa hrali. Pozeral na ne a zo zeme zodvihol skalú. Bolo nebezpečie impulzívneho správania menovaného, tak zavolali príslušníkov polície. Bolo treba zabrániť v agresívnom správaní menovaného. J. F. už bol v minulosti opakovane agresívny voči ľuďom v okolí. Má impulzívne, nepredvídateľné správanie a tendencie konflikty riešiť agresívnym správaním. Od 30. 4. 2021 má vypovedanú zmluvu s DSS Smrečany a potom bol umiestnený v Psychiatrickej liečebni v Plešivci, odkiaľ bol prepustený dňa 24. 8. 2021 ku bratovi M. F. do Čadce. M. F. dovedol menovaného dňa 26. 8. 2021 na kontrolu k J.. J.. Vysvetlil jej situáciu, že má dve malé deti. Jeho brat je zatiaľ pokojný, užíva lieky. M. priateľka sa J. F. bojí. Brata M. menovaný počúva. Dňa 6. 9. 2021 pri telefonической komunikácii s J.. D. z DSS Smrečany bolo zistené, že J. F. bratovi M. ušiel. Bolo po ňom vyhlásené celoštátne pátranie. Zistilo sa, že sa nachádza v Bratislave, pričom bol umiestnený v psychiatrickej liečebni v Bratislave a majú ho previezť k bratovi do Čadce. Menovaný má tendencie k úteku, rád sa túla. Vtedy neužíva lieky. Je nebezpečie impulzívneho správania, konflikty rieši brachiálne, agresívne, nedá sa usmerniť, slovom je nebezpečný pre svoje okolie. Ambulantná ochranná psychiatrická liečba neplní svoj účel. Zo zdravotného psychiatrického hľadiska je jeho pobyt na slobode nebezpečný pre spoločnosť. Pri útekoch z domu neužíva lieky, mohol by sa správať agresívne, impulzívne a tým je nebezpečný pre spoločnosť. V podaniach zo dňa 15. 11. 2021 a 26. 11. 2021 navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu.

Na verejné zasadnutie sa nedostavil J. F.. Podľa vyjadrenia J.. J. menovaný nie je schopný zúčastniť sa verejného zasadnutia, byť vypočutý a pochopiť zmysel konania o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, z uvedeného dôvodu súd J. F. nepredvolával, ani neupovedomil o termíne zasadnutia, o termíne zasadnutia bol upovedomený jeho zákonný zástupca a obhajca. Keďže menovaný nie je schopný byť vypočutý z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, súd upustil od jeho osobného výsluchu. Z rovnakých dôvodov súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti J. F..

Na verejné zasadnutie bola predvolaná navrhovateľka, ktorá ospravedlnila svoju neúčast' aktuálnou pandemickou situáciou. Navrhovateľka v písomných podaniach opakovane zotrvala na podanom návrhu na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia. Z uvedených dôvodov súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti navrhovateľky.

Súd vykonal zasadnutie aj v neprítomnosti zákonného zástupcu J. F., a to M. F., ktorý mal upovedomenie o termíne zasadnutia riadne a včas doručené. Menovaný nepožiadaval o odročenie verejného zasadnutia.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/95/2019 zo dňa 28. 10. 2019 bol J. F. uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona v súbehu s prečinom neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215 ods. 1 Tr. zákona (v bode 1/, 2/), z pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona v časti podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona (v bode 3/, 4/) a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona (v bode 5). Súd upustil od potrestania menovaného, pretože mal za to, že ochranné liečenie, ktoré mu zároveň uložil zabezpečiť ochranu spoločnosti a nápravu obvineného účelnejšie ako trest. Súčasne bolo menovanému uložené ústavné ochranné psychiatrické liečenie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. 10. 2019.

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3Nt/33/2020 zo dňa 9. 9. 2020 súd zmenil u J. F. ochranné psychiatrické liečenie z ústavnej formy na ambulantnú.

Menovaný nastúpil na výkon ambulantného ochranného liečenia dňa 13. 4. 2021 v psychiatrickej ambulancii J.. N. J..

Podľa správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Žiline, psychiatrické oddelenie, zo dňa 16. 11. 2021, J. F. bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení dvakrát, a to

1. od 4. 5. 2019 do 7. 5. 2019 s diagnózou mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby, kedy svojvoľne opustil DSS Smrečany. Pokračovali v podávaní chronicky nastavenej medikácie. Na oddelení bol pacient bez porúch správania, usmerniteľný a v zlepšenom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti v doprovode zákonného zástupcu.

2. od 14. 9. 2021 do 23. 9. 2021 s diagnózou stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby. Stav po náhodnej intoxikácii psychofarmakami, kedy bol preložený zo psychiatrického oddelenia v Liptovskom Mikuláši, kde bol preložený z interného oddelenia v Ružinove po tom, čo utiekol bratovi. Bol nájdený v Bratislave s kvantitatívnou poruchou vedomia po náhodnej intoxikácii liekmi. Počas hospitalizácie na ich oddelení pokračovali v nastavenej terapii. Pacient bol pokojný, bez porúch správania, kooperatívny. Pacient si však vyžadoval nad sebou kontrolu druhou osobou, vzhľadom k tomu odporučili opätovne riešiť umiestnenie v zariadení sociálnej starostlivosti. V zlepšenom stave bol prepustený domov do ambulantnej starostlivosti.

Menovaný bol vyšetrený na pohotovostnej ambulancii psychiatrického oddelenia v Žiline trikrát, a to 28. 3. 2013 s diagnózou mentálna retardácia ľahká - eretické stavy, 9. 4. 2014 s diagnózou mentálna retardácia ľahká s poruchami správania a 3. 10. 2021 s diagnózou stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania a liečby, kedy službukonajúci lekár konštatoval, že pacient bol pokojný, bez porúch správania, bez floridných príznakov, odporučil riešenie sociálnej situácie pacienta. Aktuálny zdravotný stav menovaného im známy nie je.

Podľa správy Univerzitnej nemocnice v Bratislave z 23. 11. 2021 J. F. bol hospitalizovaný na psychiatrickej klinike SZU od 30. 9. do 1. 10. 2021. Bol prijatý formou prekladu z JIS internej kliniky po intoxikácii alkoholom a liekmi s diagnózou mentálnej retardácie s poruchami v správaní.

Z obsahu spisu sp. zn. 2Nt/10/2021 vyplýva, že na súde bolo vedené konanie o návrhu J.. N. J. o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ambulantnej formy na ústavnú, pričom návrh bol doručený súdu 27. 4. 2021. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19. 5. 2021, právoplatným 17. 7. 2021, súd zamietol návrh J.. J. na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že v priebehu dokazovania bola zadovážená lekárska správa o aktuálnom zdravotnom stave J. F. a jej podstatnou obsahovou náležitosťou bolo zistenie, že súčasný psychický stav menovaného je stabilizovaný, bez porúch správania. Menovaný je kľudný. So zreteľom na uvedené skutočnosti bola v danom čase postačujúca

ambulantná forma ochranného psychiatrického liečenia. Vzhľadom na stabilizáciu jeho zdravotného stavu, u ktorej výraznou mierou prispela jeho hospitalizácia na psychiatrickom oddelení, neexistenciu porúch správania na jeho strane bolo možné očakávať, že účel liečenia sa naplní aj pri ambulantnej forme ochranného liečenia.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 73 ods. 2 Tr. zákona súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin

a) v stave zmenšenej pričetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,

b) v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,

c) násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo

d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd zmenil ambulantné ochranné psychiatrické liečenie J. F. na ústavné. Z vykonaného dokazovania mal súd spoľahlivo preukázané, že návrh psychiatricky J.. N. J. na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia bol podaný dôvodne.

Zo zadovážených dôkazov a to návrhu navrhovateľky, ako aj lekárskeho správ mal súd preukázané, že J. F. má diagnostikovanú stredne ťažkú duševnú zaostalosť s výraznou poruchou správania. Zadováženou lekárskou správou mal súd preukázané, že v období od 14. 9. 2021 do 23. 9. 2021 bol J. F. hospitalizovaný na tom základe, že utiekol bratovi a bol nájdený v Bratislave s kvantitatívnou poruchou vedomia po intoxikácii liekmi. Zo správy navrhovateľky, ako aj vyjadrenia zákonného zástupcu J. F. vyplýva, že menovaný sa nepodrobuje ambulantnej liečbe. Z návrhu navrhovateľky je tiež preukázané, že menovaný má tendencie k úteku, kedy neužíva lieky, s čím je spojené nebezpečenstvo jeho impulzívneho správania a brachiálnej agresivity. Vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy a skutkové zistenia z nich vyplývajúce, súd nemal pochybnosti o tom, že u J. F. došlo po nástupe na ambulantnú formu liečenia k zhoršeniu jeho psychického stavu, čomu nasvedčuje jeho hospitalizácia na psychiatrickom oddelení a okolnosti, za ktorých bol prijatý na oddelenie. Menovaný utiekol z dohľadu svojmu príbuznému (bratovi), ktorý je súčasne jeho zákonným zástupcom, bol nájdený v Bratislave (v mieste výrazne sa vzdiaľujúcom mieste bydliska jeho brata) v stave po intoxikácii liekmi s poruchou vedomia. Menovaný riadne neužíva lieky, neplní podmienky ambulantnej liečby (spôsob jeho života nasvedčuje tomu, že nemá stále bydlisko, prespáva na rôznych miestach), v dôsledku čoho vzniká riziko porúch správania, brachiálnej agresivity u menovaného. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení mal súd jednoznačne preukázané, že ambulantná forma liečenia nie je postačujúca, zo spôsobu života menovaného, ako aj okolností sprevádzajúcich jeho poslednú hospitalizáciu je možné spoľahlivo prijať záver o nedodržiavaní liečebného režimu v ambulantnej forme, zhoršení psychického stavu menovaného a výraznom riziku porúch správania. Nebezpečenstvo pobytu menovaného na slobode je dostatočne preukázané správou J.. J., ako aj dôvodmi jeho hospitalizácie na psychiatrickom oddelení. Súd nemal pochybnosti, že posledná hospitalizácia menovaného a prepustenie do ambulantnej starostlivosti mala len krátkodobý efekt z medicínskeho hľadiska a vzhľadom na skutočnosť, že menovaný sa po jeho prepustení riadne nepodrobuje ambulantnej forme ochranného liečenia, naďalej pretrváva riziko porúch správania u menovaného. Je zrejme, že

ambulantná forma liečenia u menovaného nie je dostatočne účinná, preto súd vzhľadom na povahu ochorenia u menovaného, možnosti liečenia a zhoršenie jeho zdravotného stavu zmenil ochranné ambulantné psychiatrické liečenie na ústavné. Od ústavnej formy liečenia možno očakávať dodržiavanie liečebného režimu v plnom rozsahu (vrátane užívania liekov), zlepšenie zdravotného stavu p. X. a v neposlednom rade zníženie rizika porúch správania u menovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia.